Au săpatamericaniiînsitul de la Bugiulești (jud.Vâlcea) căutând„*Pescarul de peLaculGetic*” de acum 2 milioane de ani

deConf. univ. dr. George V Grigore

Povestea „*Pescarului de pe Lacul Getic*“ - hominidul de 2 milioane de ani vechime - începe în anul 1962, când o echipa de cercetători condusă de istoricul, antropologul şi arheologul Constantin Nicolae-Plopşor avea să facă o descoperire remarcabilă pentru lumea ştiinţifică de atunci. La scurt timp de la deschiderea şantierului de la Bugiuleşti, din comuna vâlceană Tetoiu, specialiştii români au scos la iveală un depozit osteologic impresionant al unui număr de 23 de mamifere, despre care s-a spus ca are o vechime de 1,8-2 milioane de ani. Cercetătorii au scos la suprafaţă de la rămăşiţele unei girafe, până la fosile de maimuţă, mamut şi urs. Descoperirea antropologilor de pe Valea Olteţului a iscat de-a lungul deceniilor o serie de controverse, dar nu din cauza fosilelor animale, ci ca urmare a scoaterii la suprafaţă a trei fragmente de os (oase lungi:două femure şi o tibie) despre care s-a spus că aparţin unui humanoid, numit „omul de Bugiuleşti”. Prezentant drept strămoşul europenilor, „omul de Bugiuleşti” a ajuns rapid în toate cărţile de istorie din școala generală, dar şi în cursurile studenţeşti. Propaganda comunistă a funcţionat perfect în anii 60’, iar despre „*Pescarul de pe lacul Getic*” sau „*Australanthropus Oltenesis*” s-a vorbit în toate mediile ştiinţifice internaţionale. Oasele despre care s-a spus că aparţin unui humanoid au ajuns la *Institutul de Arheologie din Bucureşti*, în timp ce restul fosilelor animale au fost expuse la *Muzeul Olteniei din Craiova*. Încă din perioada comunistă au existat voci care şi-au exprimat îndoiala că

cele trei fragmente de oase din Bugiuleşti au aparţinut strămoşului europenilor, dar cercetătorii respectivi nu au fost lăsaţi să cerceteze fosilele. Pentru a-i convinge pe specialiştii care au pus la îndoială autenticitatea fosilelor umane găsite la Bugiuleşti, autorităţile române au apelat la ajutorul specialistului în antropologie Raymond Dart, cel care a descoperit în 1921, în Africa de Sud, fragmente osoase ce au aparţinut unui australopitec (strămoşul hominid al omului, ce semăna cu un cimpanzeu n.r). Raymond Dart s-a deplasat în Tetoiu, dar nu a putut compara fragmentele de os găsite în Vâlcea cu cele descoperite în Africa de Sud. Reprezentanţii Muzeului Olteniei care au studiat fenomenul de la Bugiuleşti spun că antropologul a infirmat că cele două femure şi tibia găsite în zona Lacului Getic au aparţinut celui mai vechi hominid de pe continentul european, la scurt timp după ce a părăsit România. Trei decenii mai târziu, un alt cercetător de talie internaţională a spulberat teoria antropologilor români. Belgianul Jean –Marie Cordy susţinea că fragmentele osoase ar aparţine unui urs. „*Concluzia e că nu există omul de Bugiuleşti. În 1992 sau 1993, în Vâlcea au ajuns nişte specialişti belgieni care au examinat oasele. Aceştia au ajuns la concluzia că oasele aparţin unei specii de urs. În cazul de faţă nu se pune problema unei confuzii foarte mari întrucât oasele de urs seamănă cu cele umane. Nimeni nu a mai pretins apoi că la Bugiuleşti a fost găsit strămoşul europenilor*”, declară Aurelian Popescu, muzeograf în cadrul Muzeului Olteniei. După Revoluţie, s-a emis şi ipoteza că oasele ar fi de maimuţă, dar nu au mai fost efectuate alte expertize din care să rezulte cu certitudine acest lucru. Cert este că depozitul osteologic de la Bugiuleşti a stârnit şi atenţia unor cercetători din America. În anii 2000, aceştia au poposit pe meleaguri vâlcene pentru a aflat date suplimentare despre o specie rară de maimuţe. Despre vestigiile umane de la Bugiuleşti au curs râuri de cerneală, atât în ţară, cât şi în străinătate, descoperirea fiind pomenită în mai toate cărţile despre proto-hominizi sau „oamenii în formare”. Pe baza informaţiilor iniţiale, unul din istoricii vâlceni a încercat să explice, înainte să se dea verdictul despre autenticitatea

fosilelor, cum trăia acest strămoş al europenilor. „*Australanthropus Oltenesis” trăia în cete sau hoarde şi ducea o viaţă mult asemănătoare animalelor. În ceea ce priveşte hrana sau locuinţa, ştia să și-o „aleagă” şi să se adăpostească sub stânci, în peşteri sau pe terasele râurilor. Ca fiinţă inteligentă a făcut progrese în făurirea uneltelor din os şi mai puţin din piatră şi pândea, după cum o dovedeşte osuarul de la Bugiuleşti, înnămolirea animalelor preferate, pe care apoi adesea le sacrifica. Numai aşa îşi găseşte explicaţia faptul că într-un perimetru restrâns s-au descoperit resturile fosile la 28 de specii de ierbivore şi carnivore, precum şi de maimuţe, care nu puteau să convieţuiască paşnic*”, scria istoricul Gheorghe Petre-Govora, în volumul „*O preistorie a nord-estului Olteniei*”.

Ce se ştie foarte puțin este că în urmă cu opt ani, o altă echipă de cercetători americani a revenit în situl de la Tetoiu, de pe Valea Olteţului, conduşi de Claire Terhune, profesor asistent la Departamentul de Antropologie al Universităţii din Arkansas. Timp de patru ani s-a lovit de un mister profund în ceea ce priveşte documentele săpăturilor din anii '60, care păreau de negăsit: „*registre pierdute*”, fotografii cu presupusele unelte descoperite în Valea Olteţului despre care nimeni nu părea să mai ştie unde sunt. Cu ajutorul unei hărţi din anii '70 şi a tehnologiei actuale a ajuns în zonă, dar: „*E foarte greu să identifici vechile situri din anii '60-'70. Nu că s-ar fi mutat, dar peisajul s-a schimbat*”, a explicat ulterior cercetătoarea. La prima vizită au descoperit un neașteptat schelet de mamut. Ulterior, în anul 2016, într-un articol publicat în „*Researchfrontiers.uark.edu*”, Claire Terhune recunoştea că situl de pe Valea Grăunceanu (Greceanu/Grănceanu), din judeţul Vâlcea: „*este unul dintre cele mai interesante situri din lume... un imens şi bogat depozit de fosile de mamifere şi vertebrate. Aceste specii dispărute includ mamuţi, pisicile cu colţi sabie şi strămoşii preistorici ai girafei, cerbi giganţi, cai, rinoceri, lupi, urşi, hiene şi primate similare cu babuinii de astăzi.*” Lăsând la o parte orice teorie a

conspiraţiilor, prin urmare, fragmentele de oase de animale descoperite, datate tot în urmă cu două milioane de ani: de la fosile de girafă, până la rămăşite de maimuţă şi urs sunt de netăgăduit. În situl din Valea lui Grăunceanu, din Bugiuleşti - Tetoiu, s-au descoperit, pe lângă resturile de faună mare „*fragmentele unor cercopitecine terestre, Paradolicopithecus arvernensis*” (fosile de maimuțe străvechi), asociaţia faunistică fiind datată la circa 1,8 milioane de ani. Paradolichopithecus este un gen extinctiv de maimuță găsit odată în toată zona Eurasiei. Specia de tip, „P. arvernensis”, era o maimuță foarte mare, comparabilă ca mărime cu o mandrillă. Genul a fost cel mai strâns legat de macaci, împărtășind o morfologie cranială foarte similară. Paradolichopithecus a fost o maimuță terestră, în general, se crede că a dezvoltat o dimensiune mare a corpului ca răspuns la presiunea prădătorului. În ciuda relației sale strânse cu macacii, a împărtășit, de asemenea, o serie de caracteristici postcraniene cu babuini. Articulațiile sale de gleznă arată, de asemenea, o asemănare remarcabilă cu cea a Australopithecus-ului hominid și a dus la ideea că Paradolichopithecus s-ar fi putut mișca frecvent într-o poziție bipedală.

Încazulsituluipaleontologic de la Bugiuleștiestevorbadesprepeste 20.000 de resturiosoasedescoperite. Dar cum a ajunsistoriculPlopşor la concluziacăoaseleaparţin „primulstrămoş al europenilor”, aflămdintr-un studiupublicatînurmă cu mai bine de un deceniuşijumătate: „*Înjurulanului 1960 suntîncepute cercetărileîn zona Bugiuleşti, ca urmare a identificării, aici, începând cu 1952, a maimultorpunctefosilifere. Odată cu acestesăpăturiavească se schimbeperspectivaasupraînceputurilormanifestărilorumane la nord de Dunăre. C.S. Nicolăescu–Plopşorconsideracă a descoperiturme de activitateconştientăîncă de la nivelulunorpresupuşiaustralopiteci*”, explică Adrian Doboşînlucrarea „*C.S NicolăescuPlopşorşiarheologiapaleoliticului*”, publicatăîn „*Studii de preistorie*” a AsociaţieiRomâne de Arheologie. Din

acelaşistudiumaiaflămşică: „*ÎnpunctulValealuiGrăunceanu au fostdescoperitenumeroaseresturifosile de animale de climăcaldă... S-a consideratcăaici era unul din locurile de adăpare a animalelorpreistorice; ca urmare a mişcărilor de regresiune ale LaculuiGetic, animaleleerau obligate săînaintezespreapăprin zone mâloase, ceeacedeterminascufundareaunoradintreelesaucelpuţinimobilizarealor, eledevenindvictimesigure ale animalelor de pradă, situaţie de care ar fi putut beneficiaşieventualiiantropoizi”*. Lucrareaemite o ipotezăşiînprivinţa „presupuselorunelte”: „*Oaselerămaseînurma„ospeţelor” puteau fi folosite de cătreaceştia din urmă ca materieprimăpentruproducerea de unelte. Se face referire la industriaosteo–donto–cheratică, în care eraufolositedoarmateriidure de provenienţăanimală. Au fostchiaridentificatemaimultetipuri de astfel de unelte (numite prime mărturii ale procesului de muncă), cu diverse funcţii, cum ar fi: de răzuire, despicareşităiere*”. Istoricul Adrian Doboşexplicăşi de cecredecăprimeleunelte au fostaduseînzonă: „*Pelângăexistenţaacestorunelte, au maifostaduseşialteargumente: descoperireaînacelpunct a maimultoroase lungi (decibogateîn carne) decâtvertebreşicoaste, de undearrezultacăprimelear fi fostaduseaiciintenţionat. Multe din respectiveleoaseerausparte la ambelecapeteşi s-a consideratcăspărturileeraufăcuteintenţionat, pentruextragereamăduvei. În plus, înstratele respective se aflaudouăpietre de râurulateşi un galet de cuarţitalbastru... de undeconcluziacăele au fostaduse de fiinţeinteligente*”. Astfel, zona fosiliferăBugiuleşti „*devineînclipa de faţăveriga de legăturăîntredescoperirile de acestfel din nordulAfricii, Europa sud–vesticăşi Asia sud–estică*”. Cu toateacestea, specialistulconsiderăcăargumenteleluiPlopşor nu suntnicisuficiente, niciconvingătoare, mai ales că „*din publicaţiilipsescplanurileşiprofilelesăpăturilor*”. Pelângăfosilele de animaledescoperite la Tetoiu, s-au maigăsitastfel de urmeşiînaltepărţi

ale județului, faptcei-a îndreptățitpespecialiştisăconsiderecăVâlceaestetotuşiuna din celemaivechiregiunilocuite din Europa. Spreexemplu, într-una din zonelelimitrofe ale municipiuluiRâmnicuVâlcea, înpunctul „Fabrica” din localitateacomponentăCăzăneşti, s-au găsitoaseaparținânduneispecii de elefant care a trăitînurmă cu 1,7 milioane de ani. Tot înaceeaşizonă s-a maidescoperit un răzuitor din silexmaroniudespre care se ştiecăprovine din epocapaleolitică, cândşi-a făcutapariţiaomuldeplin format, cunoscutastăzi sub numele de Homo sapiens, darşipicturilerupestre. Existăchiarşicâtevaaşchiişi un nucleu de silexmaroniu, cu bazătrapezoidală, care provin din Mezolitic, perioadăcândîncepeprocesul de micşorare a uneltelor, descoperite tot la Căzăneşti. Urme ale culturiiStarčevo-Criş, din Neolitic au fostdescoperite la ValeaRăii, la doar 5 km depărtare de Râmnicu-Vâlcea, constândînfragmenteceramiceaparţinândpurtătorilorCulturiiBoian. Iarpeparteadreaptă a pârâuluiSărat, s-au găsitartefactevinčiene, constândîn: fragmenteceramice, lame de silexşistatueteantropomorfe. Urme ale CulturilorBoianşiSălcuţa s-au găsitatât la sudcâtşi la nord de municipiulRâmnicuVâlcea: la Căzăneşti - FabricăşiCetăţuia. Iarexemplele de acest gen pot continua, faptcedemonstreazăcăaceastăzonă a fostlocuită din celemaivechitimpuri: vase ceramice, idoliantropomorfişizoomorfi, topoare de piatră, lame de silex, obiecte din cupru, aur, bronz, argint, cuţite, podoabe, altearmeşimultealtecomori, chiarşinecropole. UneledintreartefacteaparţinândCulturilorCoţofeni, Glina, VerbicioaraşiBasarabi. Iar din şantierulsistematic de la BuridavaDacicăîncămaiies la luminănoişinoitezaure.

Situl de peValeaOlteţului, de la Bugiuleşti - Tetoiu din judeţulVâlcea - „*unul din celemaiinteresante din lume*”, a deschisodată cu descoperireasa o fereastrătemporală de peste 2 milioane de aniînistoriaplanetei.

Aceastădescoperireaduceînatențiaspecialiștilormodul de comportament al acestorantropoidefosile(*Paradolicopithecusarvernensis*), considerate și „*strămoșiîndepărtațiaiomului*”, prinfolosireaunor „unelte” primitive necesarevânătoriișihrănirii (silexuri, oasesparte, etc.), darșifelul social încare interacționau cu mediul, prinalegereaacesteilocațiifoartepropicepentruvânătoare.

Surse: wikipedia.org; adevarul.ro, academia.edu; stiinta-mister.ro; marincarciumaru.ro; cimec.ro; bibmet.ro; elforum.info; deceneuinteleptul.worldpress.com; thraxusares.worldpress.com; ioncoja.ro; lohanul.slizhusi.ro; enciclopediagetodacilor.blogspot.com; independentaromaniei.ro; vatra-daciei.ro; identitatea.ro; romaniadevizitat.org; ramnicuvalceaweek.ro

Foto: adevarul.ro; cpb-us-e1.wpmucdn.com

Referințe:

1) Nishimura, TD (2010) – „*Anatomianazală a Paradolichopithecusgansuensis (Pleistocentimpuriu, Longdan, China) cu comentariidesprerelațiilefileticedintrespeciileacestui gen*”;
2) Van Der Greer, A. A. E(2002) – „*Elementelepostcraniene ale Paradolichopithecusarvernensis (Primate, Cercopithecidae, Papionini) din Lesvos, Grecia*”.

Fosile de 1,8 – 2 milioane de ani recuperate de echipa de paleontologi americani din depozitul fosilifer de la Bugiulești (jud. Vâlcea)

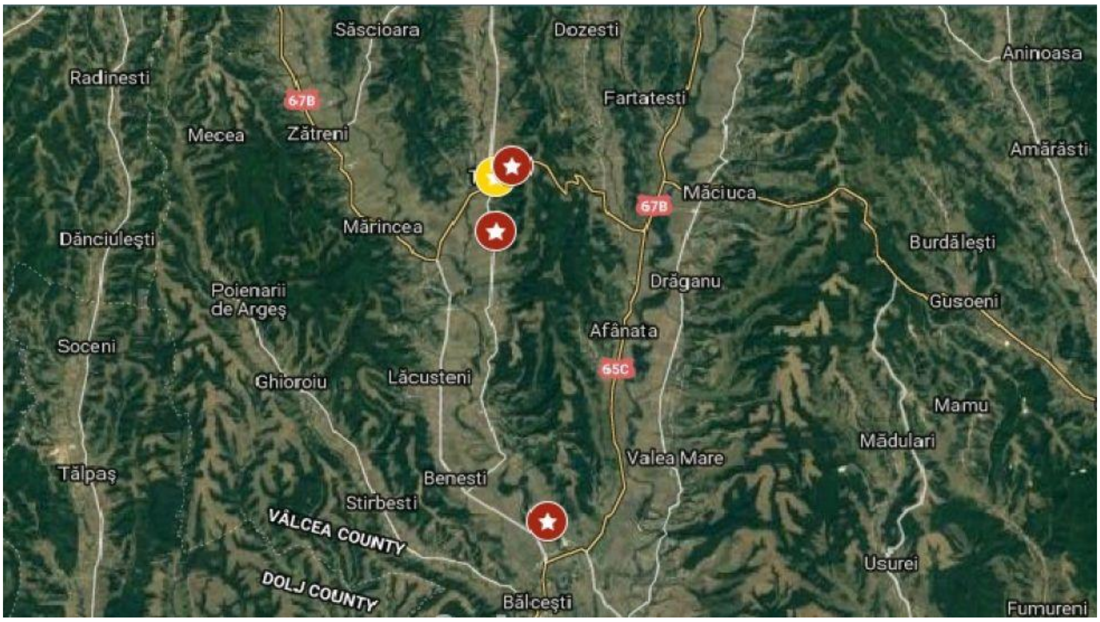
Fosile de 1,8 – 2 milioane de ani recuperate de echipa de paleontologi americani din depozitul fosilifer de la Bugiulești (jud. Vâlcea)

Claire Terhune, cercetătoarea din Arkansas care a cercetat situl din Vâlcea în ultimii ani , cu un craniu de hienă de 1,8 – 2 milioane ani (Bugiulești; jud. Vâlcea)

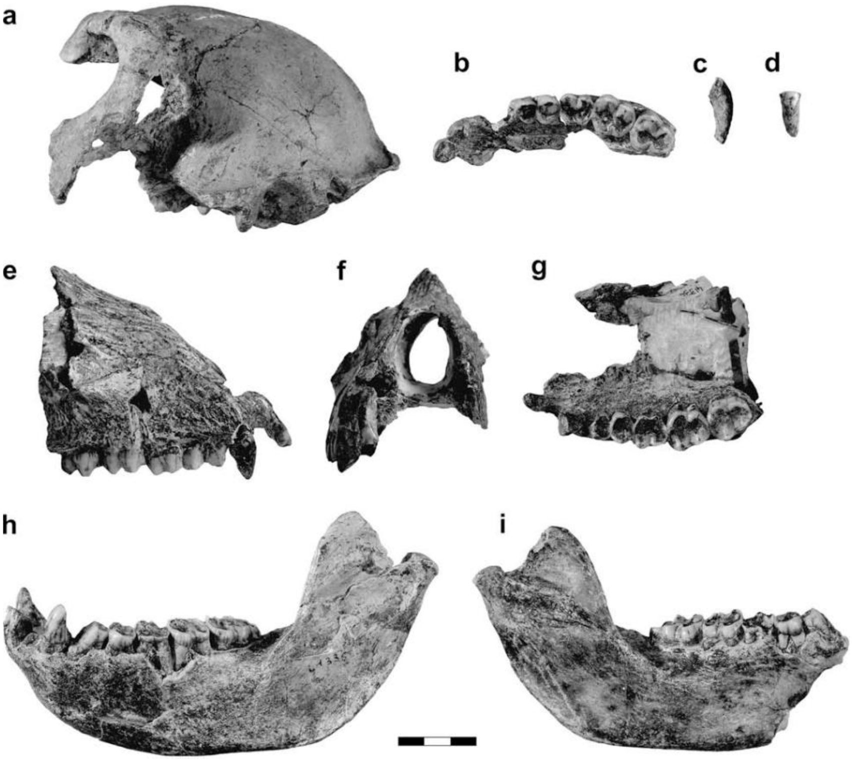
Oasele de mamut găsite pe Valea Olteţului - Vâlcea, la Bugiulești - Tetoiu, de americani; Foto: cpb-us-e1.wpmucdn.com

Valea Olteţului, din Vâlcea, unde s-au descoperit oase vechi de 2 milioane de ani; Foto: scena9.ro

Posibilul „drum al hominizilor" din Georgia până în Peninsula Iberică, Foto: scena9.ro - Credit googlemaps

ig. 1. The type specimen of Paradolichopithes arvernensis (FSL41336), from Senèze, France. a I1;e-g) right, frontal, and ventral views of the muzzle; h and i) left and right halves of the

